

Razorožit. konferenca razpada-Nova oblast predsednika

DVA BLOKA SE STVORILA NA RAZOROŽITVENI KONFERENCI. — PRVI BLOK POD VODSTVOM ANGLIJE ŽELI PRIDOBITI NEMČIJO NAZAJ, DRUGI, POD VODSTVOM FRANCIJE, HOČE NEMČIJO IGNOIRATI. — FRANCIJA SE ČUTI OJAČENO V ZVEZI Z RUSIJO.

Zeneva, Švica. — Vprašanje Nemčije je postalo na takozvani razorožitveni konferenci jabolko spora in ob tem vprašanju se bo, kakor jasno kažejo znamenja, konferenca tudi razbila. Moralo bi se skoraj nekaj čudežnega zgoditi, da bi se sprevila v soglasje dva bloka, ki sta na konferenci nastala. Prvi blok je izrazil protinemški in njemu na čelu stojite Francija in Rusija, katerima se pridružile tudi države male antante in balkanska liga. Drugi blok pa tvori Anglija s sedmerimi drugimi državami, kateri delno stoji na strani tudi Amerika. Zaradi te svoje pozicije mora Amerika tudi slišati ostre očitke, da je prelomila svojo obljubo nevtralnosti, ko se je postavila na stališče ene stranke.

Anglija in njen blok stoji na stališču, naj bi se napravil nov poizkus, da se pridobi Nemčija nazaj k sodelovanju pri razorožitveni konferenci, vendar je ameriški delegat mnenja, naj se Nemčiji ne delajo nikake obljube v to svrhu. Francija pa s svojimi zaveznicami nasprotuje pravi, da ne Nemčijo že dovolj dolgo prosili in naj na njej ne izgubljajo več besed; zdaj naj ji bo na prosto dano, da pride nazaj, ali pa ostane odtujena, kakor pač želi.

Odkar se je sklenila nova protihitlerjevska zveza med Francijo in Rusijo, nastopa Francija mnogo bolj samozavestno in pozna napram Nemčiji še manj popuščanja, kakor ga je poznala prej. Zaveda se, da je s pomočjo Rusije in ostalih zaveznic postala tako močna, da bi je niti ponovna oborožitev Nemčije, niti ne nemško-angloško zaveznitvo ne pripravilo več do tega, da bi se udala k enakopravnosti v orožju z Nemčijo.

Nasprotno pa se ni bati, da bi Anglija sklenila tako zvezo z Nemčijo, da bi bila pripravljena, spustiti se za njo v kako vojno. Anglija želi le to, da bi se moč orožja v Evropi tako razdelila, da bi tvorile države druga napram drugi popolno ravnotežje. Zato gleda z nezadovoljnim očesom na novo francosko-rusko zvezo, ki tvori veliko premoč napram Nemčiji, četudi bi bila ta še tako dobro oborožena.

Tudi v mnenju glede Hitlerja samega se Francija in Anglija ne strinjata. Dočim meni Anglija, da bi morebitni Hitlerjev badeč pomenil nastop militaristične ali pa komunistične vlade v Nemčiji, je pa nasprotno Francija prepričana, da ne more postati Nemčija pod nobenim pogojem bolj nevarna, kakor je ravno zdaj pod Hitlerjevo vlado, in da Hitler tvori nevarnost za svetovni mir in za celo zapadno civilizacijo.

ŠIRITE AMER. SLOVENCE!

KAMPANJA PROTI FILMOM

Kardinal proglasil boj umazanij filmom.

Chicago, Ill. — Čičaška škofija se je pretekli ponedeljek uradno pridružila veliki kampanji, ki jo je začelo ameriško katoličanstvo proti nedostojnim filmskim predstavam. V posebnem proglasu je kardinal Mundelein objavil pričetek velike kampanje čičaške škofije. Ni se sicer omenilo, kdaj se bo kampanja otvorila, domneva pa se, da se bo to zgodilo prihodnjo nedeljo. Poleg obveznic, ki se bodo razdeljevale med vernike, na katerih bodo ti obljubili, da ne bodo posejali nedostojnih predstav, bodo duhovniki dobili naročilo, naj vernikom v pridigah predložijo nevarnost nemoralnih filmov.

POLICIJA POMAGALA PRI OPERACIJI

New York, N. Y. — V neki tukajšnji bolnici se je v ponedeljek izvršila operacija nad 33letno Irene Engels in policiji se ima ženska zahvaliti, da je ostala pri življenju. Med operacijo je namreč pacientinja prenehala dihati. Zdravnik je poklical na pomoč policijski oddelek, kateri je prihitel s potrebnim aparatom in je žensko oživil s kisikom. Predno je bila operacija dovršena, se je moralo še enkrat uporabiti isto sredstvo.

JOHNSON BO GOVORIL V CHICAGI

Chicago, Ill. — Prihodnji petek bo nastopil s svojim govorom administrator Johnson pri zborovanju mednarodne unije oblačilnih delavk, in sicer popoldne ob 2:30 v Cameo dvorani v Morrison hotelu. Njegov govor se bo oddajal tudi po radio.

DOVOLJ KUPCEV ZA VLADNE OBVEZNICE

Washington, D. C. — V ponedeljek je bilo od zakladniškega tajnika razpisano novo vladno posojilo v znesku 800 milijonov dolarjev, in sicer v dveh vrstah bondov. Prvi dozor v 12 do 14 letih in nosijo 3 odstotke obresti, drugi pa v petih letih z 2 in eno osminko odstotka. Občinstvo je s tako naglico poseglo po teh bondih, da se je pričakovalo, da bodo tekom drugega dne, v torek, že vsi razprodani. S tem posojilom se je vladni dolg zvišal na skoraj 27 milijard dolarjev, kar je najvišji dolg, ki ga je kdaj imela Amerika.

Katoliški Slovenci oglašajte svoje prireditve v "Amerikanskem Slovenceu"!

NIČ DENARJA 15. JUNIJA

Države dolžnice ne bodo plačale svojih obrokov.

Washington, D. C. — Drugim državam, ki že do zdaj niso plačevale svojih obrokov na vojna posojila Ameriki, se bo priključila tudi Anglija. O tem je uradno obvestila ameriško vlado pretekli ponedeljek, rekoč, da bi plačilo spravilo njeno lastno državo v resno krizo. Objavila je, da tudi nadaljnjih obrokov ne bo plačevala, dokler se ne bodo podvzela kaka pogajanja za revizijo vojnih dolgov.

HITLER POKLICAN V PARIZ PRED SODNIJO

Pariz, Francija. — Svoječasno je nemški kancler Hitler vložil proti neki pariški knjigarni tožbo, ker je njegovo knjigo "Mein Kampf" (moj boj) izdala brez njegovega dovoljenja. Bržkone pa ne bo Hitler s svojo tožbo nikamor prišel. Pri sodnji ga namreč zastopa njegov advokat, toda neki francoski zakon zahteva, da mora biti tožitelj osebno navzoč. Precej neverjetno pa je, da bi Hitler v to svrhu prišel v Pariz.

RADIKALCI SE SPOPRIJELI S POLICIJO

Pariz, Francija. — V industrijskem predmestju mesta Lille se je v ponedeljek zvečer bila vroča bitka, kateri niti policija ni bila kos, in so morali poklicati vojaštvo na pomoč. Bitka je trajala od 6. zvečer do polnoči in se je pričela, ko so tisočere množice socializmov in komunistov hotele preprečiti nameravano zborovanje nacionalistov. Napadalcu so zabarikadirali vse dohode in zborovalno dvorano in napadli nacionaliste, ko so si ti hoteli priboriti vstop. Šele, ko je kavalerija razpodela množice, se je nameravano zborovanje lahko vršilo.

IZBOLJŠANJE DELOVNIH RAZMER

Chicago, Ill. — Kakor sporoča reliefna komisija, je opaziti točasno boljše delovne razmere, kakor so vladale tekom zime. Dočim je bilo svoječasno vzeti iz javnega reliefa in postavljenih na biveše CWA delo okrog 60,000 družin, se je, ko je CWA ukinila svoje poslovanje, prigrasilo nazaj za podporo samo okrog 50,000 družin tekom aprila. Ni še znano, ali bo tudi ostalih 10,000 končno prisiljenih, da ponovno zaprosijo za podporo, vendar pa, kakor kažejo številke, se število prijav bivših CWA delavcev stalno niža. — Za mesec junij je reliefna komisija dala na razpolago za javno podporo širom cele države nekaj nad devet milijonov dolarjev. Približno 768,000 se bo od tega porabilo za podporo pri vzgoji in v druge podobne namene, dočim bo šlo ostalo za brezposelno podporo.

SVETOVNA RAZSTAVA OBETA USPEH

Chicago, Ill. — Dosedanji poset na svetovni razstavi kaže, da bo letos zanimanje za razstavo še prekašalo lanskega. Tekom enega tedna, odkar je bila otvorjena, do pretekle nedelje jo je posetilo že nad milijon obiskovalcev. V ponedeljek je kljub oblačnemu vremenu in ploham vstopilo na razstavne prostore skoraj 26 tisoč oseb.

KRIŽEM SVETA

Rejkjavik, Islandija. — Skozi več dni se že ponavljajo potresni sunki po severni Islandiji, ki so že povzročili ogromno škodo. Več tisoč hiš se je porušilo, dočim ni bilo nasprotno nikakih izgub na človeških življenjih.

Pariz, Francija. — Profesor Einstein je v ponedeljek izdal svojo knjigo "Kako jaz vidim svet", v kateri obdružuje Ameriko, da s svojo politiko glede vojnih dolgov pospešuje masčevalni duh, kateri vodi Evropo v pogin.

Luck, Poljska. — Obsojen, da so skušali pred dvema letoma povzročiti oboroženi upor v vzhodni Poljski, je dobilo pretekli ponedeljek pred sodiščem 54 poljskih komunistov zapor od 5 do 15 let.

Crawfordsville, Ind. — Ker ni njen sin prestal končne izkušnje na kolegiju, vsled česar ni dobil diplome, je to 45letno Mrs. V. S. Taylor tako potrla, da se je v nekem tukajšnjem hotelu obesila. Prispela je semkaj, da prisostvuje sinovi graduaciji.

SLABA UDELEŽBA PRI VOLITVAH

Chicago, Ill. — Pretekli ponedeljek so se v tukajšnjem Cook okraju vršile volitve za sodnike, državne in mestne. Skupno je bilo izvoliti enajst sodnikov. Za volitve pa je bilo skrajno malo zanimanja in odanih je bilo skupno samo okrog 115,000 glasov.

LETALCA POZDRAVLJANA OD MNOŽIC

Francoska letalca Paul Codos (na levi) in Maurice Rossi, ki sta po posrečenem poletu iz Pariza preko Atlantika pristala v New Yorku, kjer ju je obkolila navdušena množica.

ZAUPANJE DO PREDSEDNIKA

Sedem milijard stavljen predsedniku na razpolago. — Celotna ameriška carina mu dana v roke.

Washington, D. C. — V obeh zbornicah kongresa so se pretekli ponedeljek razpravljali zakoni, s katerimi se dajejo predsedniku Rooseveltu nova mogočna pooblastila, kakoršnih še ni do zdaj užival noben predsednik.

Po razmeroma kratki debati je poslanska zbornica skoraj enoglasno dala predsedniku oblast, da po svoji uvidevnosti lahko porabi skoraj sedem milijard dolarjev. Demokratični voditelji omenjajo, da ni verjetno, da bi se ves ta denar porabil, vendar je potrebno, da se ga da predsedniku na razpolago, da lahko z njim neovirano nadaljuje s svojim programom za gospodarsko obnovo dežele.

Senatska zbornica pa je isti dan odobrila zakonski predlog, s katerim postane predsednik skoraj neomejen gospodar nad carino in nad prometom s tujem, zemljo. Ta predlog, ki ga mora potrditi še poslanska zbornica, daje predsedniku pravico, da lahko sam zviša ali zniža sedanje carinske postavke kateremu koli blagu za ne več kakor 50 odstotkov. Dalje more na svojo roko stopiti v gospodarska pogajanja s tujem, zemskimi državami in dovoliti ali pa prepovedati uvoz kaknega blaga. Ne daje mu pa pravice, da bi znižal kaki državi njene dolgove.

Skupno je bilo izvoliti enajst sodnikov. Za volitve pa je bilo skrajno malo zanimanja in odanih je bilo skupno samo okrog 115,000 glasov.

Iz Jugoslavije.

HUDA SUŠA V SLOVENSKE KRAJINI IN NA MURSKEM POLJU; ŽITA SO ZRASTLA KOMAJ NEKAJ INČEV, TRAVA JE NAPOL SUHA. — DRZNI VOLK, KI JE UKRADEL IN POŽRL PSA. — NEZGODE IN DRUGE VESTI.

Pomanjkanje grozi

Ljutomer, 15. maja. — V se seveda te strupene golazni hudo boje. Najlažje se jih brani s tobakovim dimom, ker kače beže, ko zaduhajo tobakov dim.

Dva vagona bombaža zgorelo

V litijski predilnici je nastal požar, ki je uničil najmanj dva vagona bombaža v balah. Gorelo je štiri ure neprestano. Požar je nastal po mnenju vseh vsled okolnosti, ker ima me, sedaj pa pritiska še suša. podjetje v tem oddelku zaposlovanje in krompir sploh ne slenga samo enega moža, domoreta iz zemlje. Edino gorice čim so bili poprej štirje, ki so vsi imeli dovolj dela.

Pri mizi je umrla

Veliko senzacijo je vzbudila vest, da so našli 10. maja na posestvu svoje sestre nenadoma mrtvo Uršulo Rohrmannovo. — Urša se je 6. aprila morala zagovarjati pred novomeškim sodiščem, ker je bila osumljena, da je umorila svojo sestro Ano Gorsetovo in je bila tedaj oproščena. Našli so jo sedaj mrtvo, sedečo pri mizi in ker vzrok smrti ni znan, bodo truplo obducirali.

Ptujski župnik Alfonz Svet

Ptuj, 9. maja. — Preteklo nedeljo je praznoval župnik minoritske cerkve Alfonz Svet 75letnico rojstva. Rojen je bil v Drešnji vasi pri Žalcu in je še v detinskih letih izgubil mater, oče mu je pa umrl, ko je bil fantiček star šest let. Za časa študij je služboval v neki odvetniški pisarni v Gradcu in potem je bil nekaj časa zaposlen kot uradnik v nekem industrijskem podjetju. Na prigrvarjanje prijateljev je stopil v minoritski red, postal redovnik in župnik.

Lizol je pil

V Ljubljani v hotelu Lloyd so našli 11. maja zjutraj mrtvega, v postelji Ivana Jerina z Viča, rojenega leta 1902, ki je pred nekaj leti umoril svojega očeta. Poklicana komisija je dognala, da se je zastrupil z lizolom.

Zlata poroka

Zlato poroko je praznoval Franc Herzmanski in njegova soproga Marija roj. Strubljeva. — Herzmanski je prišel v Ljubljano leta 1883 in ustanovil pod Rožnikom lastno vrtnarijo, ki še vedno dobro uspeva.

Preprečen požar

V kolarnici posestnika Jožefa Kmeteca v Cirkovcih pri Ptujju je zlobna roka nastavila med stogi slame v krpo zavito gorečo svečo, pokrito s spleteno košaro. Ko se je domači hlapec pozno ponoči vračal domov, je opazil svetlikanje in ravno v zadnjem trenutku preprečil gotov požar.

Kača nadloga

Nenavadno veliko strupenih kač se je pokazalo na planini Motajnici v okraju Prnjavar v Bosni. Delavci, ki hodijo tja delat, jih srečujejo na vsak korak in jih ubijajo. Doslej se je zgodilo že več nesreč. V Motajnici živi posebna vrsta progastih strupenih kač, kakršnih drugod

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prva in najstarejša slovenska
list v Ameriki.

Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pone-
deljov in dnevoj po praznikih.

Izdaja in tiska:

EDINOST PUBLISHING CO.

Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

The first and the Oldest Slovene
Newspaper in America.

Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:

EDINOST PUBLISHING CO.

Address of publication office:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Phone: CANAL 5544

Naročnine:

Subscription:

Za celo leto	\$5.00	For one year	\$5.00
Za pol leta	2.50	For half a year	2.50
Za četrt leta	1.50	For three months	1.50
Za Chicago, Kanada in Evropo:		Chicago, Canada and Europe:	
Za celo leto	\$6.00	For one year	\$6.00
Za pol leta	3.00	For half a year	3.00
Za četrt leta	1.75	For three months	1.75

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo
biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred
dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu
je čas do četrta dopoldne. — Na dopise brez po-
pisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10,
1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the
Act of March 3, 1879.

Nemški rasizem in katoli-
cizem

Kanceler Adolf Hitler ni eden tistih mož, ki ne poznajo no-
tranje sile katolicizma. Doraščal je v katoliškem ozračju in
v svoji knjigi "Mein Kampf", ki je postala nekakšno sv. pismo
narodnega socializma, ne more mestoma prikriti celo obču-
dovanja za veličastno silo katoliške cerkve, kateri se divi radi
njene "čudovite večne mladosti, orjaškega organizma, never-
jetne sile, duhovne vsesranosti in jeklene volje", kakor tudi
radu stružne cerkvene discipline in močne avtoritete. Svojim
narodnim socialistom stavlja celo za zgled enotno voljo, ki pre-
sinja vesoljni katolicizem in bodrega duha, ki preveva sleher-
nega zavednega katoličana, ki se čuti v posesti polne resnice in
neuklonljivo zaupa v njeno končno zmago.

Vendar pa postaja vedno bolj očitno, da se Hitlerjevo III.
carstvo od tedna do tedna vedno huje zapleta v kulturni boj s
katolicizmom, da, sploh z vsakim pozitivnim krščanstvom in to
kljub temu, da je hitlerizem takoj prve tedne svoje politične
moči nemudoma sklenil dokaj širokogruden konkordat s sv. sto-
lico in da je obljubil, da bo tudi protestante pustil na miru. Gre
morda za politično nedoslednost ali v naprej preračunjen pre-
tikan političen maneuver, ki naj bi imel namen napraviti nered
in zmedo v katoliških vrstah? Mislimo, da pri Hitlerju ne pri-
haja v poštev ne eno ne drugo. Ampak njega žene z usodno
nujnostjo v konflikt s katolicizmom njegova miselnost in ideo-
logija stranke, ki jo je sam ustvaril in ki v svoji absolutni total-
nosti zahteva zase popolnoma človeka in mu istočasno
skuša tudi vse postati. Za Cerkev ni kje prostora. Zmotno
se je večkrat trdilo, da je hitlerizem le kopija italijanskega fa-
šizma. Res ima obojno gibanje marsikaj skupnega: isti je si-
stem vodstva in organizacija politične oblasti, zamisel stranke,
ki je izključna imejteljica državljskih pravic, eni in drugi
izpovedujejo integralni nacionalizem in malikujejo totalno dr-
žavo. Toda narodni socializem je v svojih početkih mnogo sta-
rejši kakor italijanski fašizem, ima tudi mnogo drugih osnov
in druge cilje. Od časa do časa kakor da utihne politična fan-
fara v narodnosocialističnem taboru, kakor da se za hip zabri-
šejo mnogostranski socialni cilji in da vse to mnoštvo prislunke
vase, da se opaja ob godbi sokov starih germanskih plemen.
Hitlerizem je pred vsem vera krvi in rase. Hitler, ki ima iz-
redno sposobnost, da instinktivno zadene prav tisto, kar tiči ira-
cionalnega v narodu, je s svojim gibanjem sprožil gone ger-
manske duše, ki se je oglašala že v starih Sasih, ki so že po-
kristjanjeni znova zapadli v poganstvo in se v silovitih bojih
upirali Karlu Velikemu, dokler jih zunanje vsaj ni zlomila tra-
gedija pri Verdunu. Nekaj podobnega je plalo tudi po žilah
Martina Lutra v njegovem odporu in mržnji proti romanski
Cerkvi. Z istim nezaupljivim očesom je nekaj stoletij pozneje
gledal Bismarck na svoje katoliške sorojake, versko organizi-
rane v katoliški Cerkvi, politično pa v centru. V nemškem
kulturnem boju je bila skovana glasovita in tako značilna be-
seda "ultramontanci", ki jo vse do danes razni kulturnobojneži
rabijo kot psovko za katoličane, čeprav se navadno ne zave-
dajo, iz kakšnega psihološkega ozračja je nastala. In Hitler
kljub občudovanju za Cerkev posveča v svoji knjigi 30 strani

spominu Schönereja, poslanca v avstrijskem državnem zboru,
velikega antisemita, glasovitega pangermana in zagrizenega
sovražnika katolicizma, ki je pred dobrimi 30 leti razvijal pan-
germanske ideje v avstrijskem državnem zboru in ob katerem
se je Hitler, kakor sam pravi, zelo veliko naučil. Saj je ta mož
za njega še danes "čudovit in globok mislec prerokse daljno-
vidnosti".

Toda če Hitlerjeva osebnost kljub vsemu vendarle razode-
va na sebi sledove krščanskega lika, je Alfred Rosenberg,
kateremu je Führer poveril duhovno diktaturo nad novo Nem-
čijo, brez dvoma popoln pangermanski pogan, kakor se kaže v
vseh svojih spisih. Rosenberg, Rewentlow, Ludendorff, Feder
in kakor so že imena novih narodnosocialističnih ideologov ši-
rijo v svojih spisih nazore, da mora tudi vera imeti nacionalen
karakter, ki bo odgovarjal germanstvu. Po njih mnenju kr-
ščanstvo ni primerno za Germane. Krščanstvo, tako trdijo, je
sploh pokvarilo ljudski karakter Germanov. Prvotni Germani
so bili bojevit, silni, neusmiljeni, samorasi, neukrotljivi...
krščanstvo pa jih je izenačilo z drugimi narodi, pokvarilo nji-
hov bojevit značaj z nauki o bratstvu, odpustanju in ljubezni
med narodi, vsililo jim je lik križa kot višek junaštva in moral-
ne moči, mesto da bi jih njihovi naravi odgovarjajoče povedlo
gospodovat drugim, manj vrednim narodom. Itd.

Hitlerizem si korakoma ustvarja svojo nacionalno germa-
nsko vero, ki po svojih novonastalih krožkih oživlja kult staro-
germanskih bogov Wodana, Donara in Sarnota. Vsaja kot re-
ligijska rase in krvi proti univerzalnemu krščanstvu, zlasti proti
katoliški Cerkvi. Poleg kulturnega obilježja pa zadobiva ta boj
— ki je v jedru vzletel izbruh germanske oholosti in napu-
ha, ki edini je bil zmogel ustvariti tudi Nietzschejevega "nad-
človeka" — še prav poseben političen značaj z ozirom na Av-
strijo. Hitlerjevci si menda ne delajo iluzij s tem, da si s svojo
miselnostjo vedno bolj oddaljujejo Avstrijo, ki po njih progra-
mu tvori prvo nemško ozemlje, ki bi ga bilo treba priključiti
veliki Germaniji. Avstrija pa je katoliška država in še več:
radi razmer v Nemčiji išče ravno v svojem katolicizmu opore
in opravičila za svojo politično individualnost in nezavisnost.
Stoletna je borba protestantske Prusije za vodstvo in hegemo-
nijo nad nemškimi pokrajinami. Po Hitlerjevi revoluciji, ki je
odpravila avtonomijo nemških dežel, se je svoji prastari poli-
tični sanji precej približala, ker prusovstvo je danes v politič-
nem sedlu v Nemčiji. Toda kljub temu ni še zamlj strah v jun-
kerjih, da bi se vendarle kdaj utegnili kolo zgodovine tako o-
brniti, da bi zopet Avstrija postala središče, okrog katerega bi
se zbirale nemške katoliške dežele. Zato se kakor neprestan
refren ponavlja ceterum censeo narodnosocialistične politike:
Avstrijo je treba izbrisati z zemljevida Evrope kot samostojno
državo, treba jo je izenačiti z Nemčijo, posebno še katoliško
Avstrijo! Zato je tudi boj proti katolicizmu popolnoma v liniji
narodnosocialistične politike, čeprav ga država morda zaen-
krat oficijelno še ne izvaja.

Težnja po nacionalni religiji germanske rase in krvi, kakor
je brezumna in utegne zaplesti državo v velike notranje boje,
ni torej samo izraz stare mržnje oficijelnega, v hitlerizmu poživ-
ljenega germanstva do katolicizma, — protestantizem ne pri-
haja toliko v poštev, ker po Hitlerjevih besedah itak "brani in-
terese germanstva" — ampak ima v ozadju tudi politične mo-
tive, namreč skrb, da bi verski oziri utegnili biti resna ovira
pangermanski ekspanziji v Evropi, kar v obilni meri kaže av-
strijski primer.

DOPIS IZ AUREORE

Aurora, Ill.

Ker se iz naše naselbine ni-
hče ne oglasi, bom pa jaz spo-
ročila v javnost, kako se imo-
mo. Seveda, naša naselbina je
bolj majhna, zato so tudi dopisi
bolj redki. Pa, četudi nas je
bolj malo, je včasih tudi med
nami kaj novega, enkrat kaj
žalostnega, drugič kaj vesele-
ga. Tako se veselje in žalost
vrstita med nami, kakor v kaki
večji naselbini. Najpoprej naj
povem cenjenim bralcem, ka-
ko so fantje in dekleta prese-
netili svojega prijatelja Victo-
ra Jakosha za njegov rojstni
dan, 8. maja. Zvečer omenjene-

ga dne je prišel njegov prija-
telj k njemu s pretvezo, da
gresta gledat tisto pogorišče,
kjer je prej popoldne zgorela
neka tovarna. Victor je bil se-
veda takoj zadovoljen iti in ta-
ko je prisedel k njemu na avto-
mobil. Med tem časom se je pa
na njegovem domu zbrala mla-
dina, in ko ga je prijatelj pri-
peljal proti večeru nazaj do-
mov, je Victor takoj skočil v
hišo, da bi doma povedal, kaj
je videl. Komaj je pa prestopil
hišni prag, mu je že zadonel
na ušesa znan "supraj", ki ga
je zares presenetil. Naenkrat
je bila vsa hiša svetla in muzi-
kant je nategoval svoj instru-

ment, iz katerega so se vsipale
polke in razni valčki, da je bi-
lo veselje. Samo po sebi se ra-
zume, da tudi jesti ni manjka-
lo in dekleta so med seboj kar
tekmovala, katere bo napravi-
la boljši "kejk" ali kaj druge-
ga okusnega. Tudi lepa primer-
na darila je dobil Victor za
svoj rojstni dan. Saj jih tudi
zasluži, ker je res fest fant, da
malo takih tukaj okrog in star-
ši so lahko nanj ponosni, ker je
do njih jako dober. Nick Ja-
kovšek je pa kar cel sodček
ječmenovca pripeljal s seboj,
da so si fantje lahko z njim že-
jo gasili. — Hvala lepa fantom
in dekletom za tako zabavni
večer, Victorju pa mnogo let
sreče in zdravja na tem svetu.

Pravijo, da za veseljem ved-
no žalost hodi in tako je men-
da tudi res. Ravno teden po o-
menjeni zabavi je hodila po
ravno tej ulici bela žena in po-
trkala pri mojem najbližjem
sosedu Mr. Antonu Žefranu in
kar njega, gospodarja, pokosi-
la s svojo neusmiljeno koso v
najlepši dobi življenja. Ome-
njeni je izpolnil šele 42 let in
že je moral zapustiti ta svet,
zapustiti ženo in otroke, pet po-
število, v starosti 5 do 18 let,
enega brata v Chicagi, Mr.
Johna Žefrana, dve sestri, Mrs.
Joseph Perko in Mrs. Charles
Kramar, živeči istotam. V do-
movini je pa zapustil še živečo
mater, enega brata in eno se-
stro. — Kako je bil med nami
priljubljen, je jasno pričel nje-
gov pogreb, ki je bil naravnost
veličasten. Vsi smo se zbrali in
smo mu hoteli še enkrat izka-
zati zadnjo čast, ga spremeniti
na njegovi zadnji poti v cerkev
sv. Jožefa, kjer se je brala sv.
maša zadušnica in po končani
sv. maši smo ga spremenili na po-
kopališče sv. Jožefa, kjer smo
ga položili v naročje materi
zemlji, da se bodo tudi nad
njim uresničile besede: Prah si
bil in v prah se boš spremenil.

Žalosten je prizor, ko pola-
gajo tako mladega očeta v
hladni grob. Marsikateremu so
stopile solze v oči, ko se je ozri-
na še male otroke, ko jim je
zemlja zagrnila draga očeta.
Tako na hitro je odšel od nas,
da se kar ne moremo živeti,
da ga ni več med nami; samo
dva dni in pol je bil bolan in že
ga ni bilo več med živimi. —
Zdravnik se je izrazil, da mu
je srčna kap pretrgala nit živ-
ljenja. Bog mu daj večni mir
in pokoj, žalujočim pa naše
iskreno sožalje.

Ker že ravno pišem, naj še
sporočam, da bo društvo sv.
Janeza Krstnika št. 11 KSKJ
obhajalo v nedeljo, 24. junija
40letnico obstanke društva in
Jednote. — Kot članica tega
društva se drzno povabiti na
to slavnost vse Slovence in Slo-
venke od blizu in daleč. Pose-
tite nas omenjeni dan, da se
bomo enkrat skupno pozaba-
vali in s tem počastili našo di-
čno mater KSKJ. — Dr. sv. Ja-
neza Krstnika je največje dru-
štvo v naselbini, in je, kakor

RAZTRESENI PRIMARIJ

Neko budimpeštansko sodi-
šče je obsodilo primarija neke
bolniške blagajne na plačilo
10,000 pengőjev odškodnine
pacientki, ki jo je pred letom
dni operiral in je v raztreseno-
sti pozabil kos izolirnega bla-
ga v njenem trebuhu. Ta pozab-
ljivost je pacientki pozneje po-
vzročila velike težave, tako da
so jo morali ponovno operirati.

AVTOMOBILSKA CESTA NA
ETNO

3278 m visoka Etna je naj-
višji ognjenik v Evropi. Zdaj je
dobil ta znameniti vulkan avto-
mobilsko cesto, ki sega od kra-
ja Nicolosi do vrha. Cesta meri
v dolžino 17 km in je široka
8 m. Z nje je diven razgled na
sicilsko pokrajino. Blizu ognje-
nikovega žrela je v zadnjem
času zrasel iz tal hotel, ki po-
staja čedalje privlačnejša toč-
ka tujkega prometa.

"Dokler imamo svoj list, smo
močni in druge narodnosti nas
norajo spoštovati, češ, ti-le Slo-
venci pa res niso kar tako. Svoj
list imajo. Čast jim!" — Rev. J.
Černe.

Dobre zveze. — Moja zaro-
čenka je v zvezi z najboljšimi
rodbinami v mestu.
— Ah! Ni mogoče!
— Pa je; ona je uradnica na
telefonski centrali.

Človek na ulici ni varen. —
Ulice našega mesta so zdaj za
pešce zelo nevarne.

— Prav praviš, skoraj ni dne-
va, da bi ne srečal tega ali o-
nega upnika.

Ako je pri društvu. — Zdrav-
nik: Znaki vaše bolezni so zelo
resni; takoj morate v posteljo!
Obiščem vas dvakrat na dan!
Bolnik: O to je dobro, da sem
pred kratkim pristopil k pod-
pornemu društvu! — Zdrav-
nik: Kaj! Pri podpornem dru-
stvu ste? Potem kupite za de-
set centov ricinovega olja in vse
bo zopet v redu.

Raztresenost. — Moj stric je
zelo raztresen. Oni dan je pa-
del, ker je hotel skočiti na ko-
lo, ki ga sploh ni bilo tam.
— Moj stric je pa tako raz-
tresen, da prižge ponoči, ko gre
spat, vžgalico, da pogleda, če
je ugasnil električno luč.

Povedal mu je. — Jehuda
Menuhim je igral nekoč na go-
sli v odlični družbi, med katero
je bil tudi starejši goslač, ki je
bil na mladega virtuozu po vsej
priliki ljubosumen. — Čudežni
otroci postanejo v starosti obi-
čajno zelo neumni, — je dejal
stari goslač, tako da ga je mo-
gel slišati tudi Jehuda Menu-
him. — Kaj niste bili tudi vi
enkrat čudežni otrok? — je de-
jal nato Menuhim.

Praktičen kadilec. — 60 ci-
garet pokadite na dan? To je
grozno! Kaj pa pravi vaš
zdravnik?

— Dejal sem mu, da jih po-
kadim dnevno 120, pa mi je
naročil, da se moram omejiti
na polovico.

Pri zobozdravniku. — Pa-
cijentinja: Ali bodo moji na-
pačni zobje sličili naravnim?
Zobozdravnik: Milostiva, na-
pravil jih bom tako naravno,
da vas bodo boleli.

Nasproten učinek. — Zakaj
pa ne zaspiš? Saj si vendar vzel
uspavalni prašek. — To že, pa
mi še vedno ne gre v glavo, ka-
ko more lekarnar za tak prašek
50c zahtevati

Definicija. — Čuj, prijatelj,

kaj pa je to fama?

— Fama je, če človek ničesar
ne ve, pa pripoveduje to
drugim.

Najzanimivejše vesti so v
Amer. Slovencu; čitajte ga!

TARZAN V NOTRANJOSTI ZEMLJE

(83)

(Metropolitan Newspaper Service)

Napisal: EDGAR RICE BURROUGHS

Tedaj se je oglašala puška in vodilni Horib so
se zvali na tla. Ostali Horibi videli kaj se je zo-
dilo, so hoteli na hitrih goroborih naglo odbrzati
mimo Wazirov in njihovega velikega belega
vodje Tarzana. Vendar krogle iz pušk so bile
hitrejšje od teh živali. Kakor hitro so mogli Wa-
ziri in Tarzan streljati, tako so tudi Horibi drug
za drugim padali. Nikoli poprej niso divjaki Ho-
ribi v boju podlegli, sedaj pa tako razočaranje.

Hitrejšje ko so tekali gorobori s svojimi jezdi-
ci, hitrejšje so Waziri streljali in v nekaj minu-
tah je bil boj, če se smemo tako izraziti, končan.
Preostali Horibi, videli da ne morejo ničesar
proti grmečemu orožju z drugega sveta, ki je
trosilo smrt hitreje kakor so jih mogli gorobori
nositi, so se obrnili v drugo smer, da bi zopet
nadalejevali svojo pot. Vse do tu pa Tarzan ni
videl Jane. Vedel pa je, da je med njimi.

Nekje mora biti, si je rekel, gotovo je kje za-
daj pri zadnjih Horibih. Tedaj je nenadno živ-
nil mimo njega gorobor, na katerem je sedel
Horib, ki je imel pred seboj Jano. Vse kar je
mogel napraviti za njeno rešitev je bilo to, da
ustreli v gorobora. Nastavil je puško, pomeril,
a predno je ustrelil se je zadel vanj od strani
drugi dirajoči gorobor in Tarzan je bil na tleh.
Ko se je zopet pobral, je bila Jana in ugrabitelj
Horib, že daleč v gozdu.

Eden izmed goroborov, ki so bili brez jezde-
cev, je začel na vso moč hiteti za bežečim Ho-
ribom, ki je odpeljal Jano. Kmalu je pribežal za
njim drugi in tretji. V svojem divjem diru so
bili gorobori še nevarnejši kot Horibi. Waziri so
se poskrili za debela drevesa, da bi se kateri go-
roborov ne zaletel vanje. Tedaj je pa v njih ve-
ligo začudenje njihov voditelj Tarzan sam sko-
čil na enega izmed teh goroborov in v trenutku
potem, jim je bil že izpred oči.

DENARNE POŠILJATVE

v Jugoslavijo, Italijo in vse dru-
ge države pošiljamo točno in
zanesljivo po dnevnem kurzu.
Denar dobijo prejemniki po po-
šti direktno na dom brez od-
bitka. Ker se cene pogosto me-
njajo, računamo po cenah onega
dneva, ko prejmemo denar. --
Včeraj so bile naše cene:

Dinarji:	Za izplačila v dolarjih:
Za \$ 2.70..... 100 Din	Za \$ 5. pošljite...\$ 5.75
Za \$ 5.00..... 200 Din	Za \$ 10. pošljite...\$ 10.85
Za \$ 10.00..... 400 Din	Za \$ 15. pošljite...\$ 16.00
Za \$ 12.25..... 500 Din	Za \$ 25. pošljite...\$ 26.00
Za \$ 24.00..... 1000 Din	Za \$ 40. pošljite...\$ 41.25

Vsa pisma in pošiljave naslovite na:

John Jerich

(V pisarni Amerikanskega Slovenca)

1849 W. CERMAK RD., CHICAGO, ILL.

STENOGRAFIJA PRED DVA TISOČ LETI

Splošno mnenje je, da je stenografija pojav poslovnega življenja v moderni dobi. In vendar so poznali stenografijo že Rimljani pred 2000 leti. Že leta 66. pr. Kr. je Ciceronov suženj Marcus Tullius Tiro povedal svojo mu gospodarju, da na voščeni plošči lahko s košeniljskim svinčnikom tako hitro piše, kakor Ciceron govori. Ciceron se je zelo navdušil za iznajdbo svojega suženja. Sklenil je, da bo njegov izum tudi udeležil. Dal je Tiro ukaz, naj zbere okoli sebe nekaj učencev in naj jih nauči stenografirati. Pozneje se je v rimskem senatu vršila prva preizkušnja. Ali veste, da je bil slaven Ciceronov govor proti Katilinovi zaroti stenografiran? Ko so se ti prvi poizkusi srečno obnesli, se je število Tirovih učencev čedalje bolj množilo.

Prve stenografe so imenovali notarje, ker so tudi stenografske znake imenovali note. Ciceron je v znak hvalečnosti za izum proglasil Tira za svobodnega. Tiro je ostal del svojega življenja uporabil za to, da je izpopolnil svojo stenografijo. Čeprav je bil zelo bolehen, je dočkal lepo starost 100 let.

Kakor rečeno, so stenografe pisali na vosek, s katerim so bile prevlečene tablice. Pisali so s svinčnikom (stylus) iz kosti ali kovine. Značke so zarisali v vosek. Po prenosu stenograma na čisto so vosek z drugim koncem svinčnika postrgali s tablice. Osnova te stenografije je bila drugačna, kakor je osnova današnje stenografije; takrat so namreč imeli za vsako besedo poseben znak. Jasnó, da je bila stenografija tedaj silno težka. Rimljani se tega truda niso ustrašili. Takrat je bilo življenje veliko bolj mirno in počasno, ljudem se ni tako mučilo kakor danes. Stenografija je prišla kmalu v modo in tudi gosposka se je pričela vaditi v tej umetnosti. Tako je bilo znano o cesarju Avgustu, da je bil izvrsten stenograf in da je sam počeval svoje okroge. Vpeljal je stenografijo v 300 šol s posebnim zakonom. Tudi o cesarju Titu, ki je porušil Jeruzalem, je šel glas, da je izvrsten stenograf. Tekmoval je tudi z najboljšimi stenografi; seveda bi ne bilo z rožicami poslano stenografu, ki bi ga bil premagal. V splošnem je ostala stenografija

posel sužnjem. Svobodni Rimljani so se splošno branili te težke pisave, ker niso imeli dovolj potrpljenja. Filozof Seneka piše v neki knjigi, da je stenografija "nizkotna iznajdba sužnjem". Kakor imajo danes pisatelji svoje tajnike, ki jim pišejo na stroj romane, tako so rimski pesniki imeli svoje stenografe. Tako so n. pr. dela zgodovinarja Plinija st. bila vsa stenografirana. Tudi cerkveni knezi, kakor Origines in Hieronymus, so v prvih krščanskih časih imeli lastne stenografe, kakor tudi sodne zapisnike, ki so uporabljali tesnopolis. Za stenografijo so obstajale posebne šole. Sužnja je gospodar poslal k učitelju stenografije, da bi se pri njem izučil. Ohranila se je pogodba ki jo je napravil Panchotes v Egiptu leta 155. po Kr. s stenografskim učiteljem Apolonijem. Učitelj se je v pogodbi obvezal, da bo sužnja naučil tesnopolisja v času 2 let. Zato mu plača gospodar 120 drahem. Rimski cesar Deoklecijan je l. 301. po Kr. določil za učitelje stenografije plačo 75 denarjev na mesec. Učitelji navadne pisave so prejimali samo 55 denarjev na mesec. Pogosto se je zgodilo, da so se sužnji naučili kaj kmalu stenografijo, to je prej kakor je bilo določeno v pogodbi. V tem primeru so ostali učenci pri svojem učitelju kot sužnji in opravljalí delo sužnjem. Sveti Cassianus je bil tudi učitelj stenografije, poroča A. Andrews ki v "Berliner Tageblattu". Bil je ba je silno strog in nekega dne so ga njegovi učenci umorili s kovinastimi svinčniki. Pisano je o njem tudi, da je nekdo izmed morilcev dejal ob pogledu na žrtev: "Izročamo te zopet tisočim znakom, ki si nam jih vtepel v glavo!"

Stenografija je bila pod rimskim cesarstvom do začetka krščanske dobe zelo razširjena. Tudi menihi in duhovniki so jo uporabljali do XI. stoletja po Kr. Potem se je zgubila, ker so jo v srednjem veku pričeli smatrati za črno umetnost. Čudovita je bila hitrost, s katero so pisali stari stenografi. Bila je večja, kakor hitrost, s katero pišejo danes. Rimski pesnik Marcialus piše v neki svoji pesmi: Besede tečejo z rožicami poslano stenografu, ki bi ga bil premagal. V splošnem je ostala stenografija

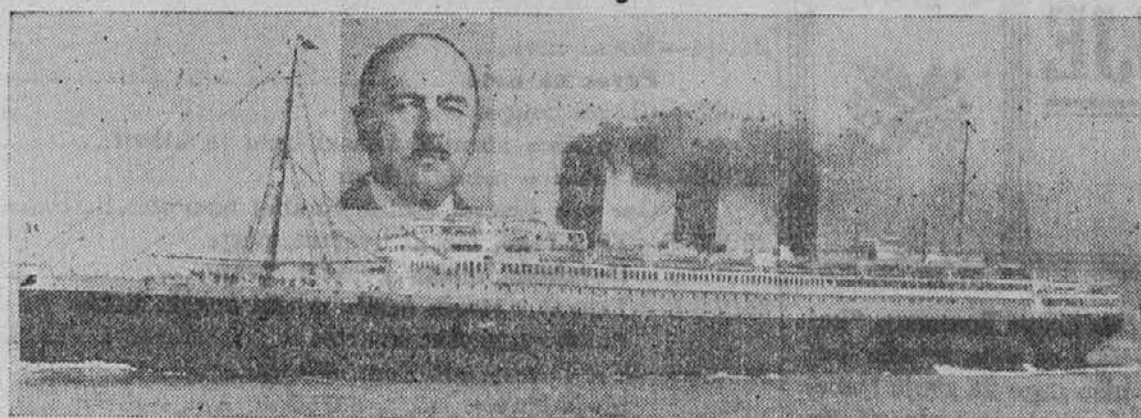
DVA DOBROTNIKA ZVEZE NARODOV

Prvič, kar obstoji, je Zveza narodov podedovala premoženje zasebnika. Nega gospa iz Filadelfije v Ameriki je namreč darovala vse svoje premoženje Zvezi narodov. Ime te gospe je zaenkrat tajno. V svojem testamentu je odredila, da ima njen mož še pravico uporabljati njeno premoženje, za njim še njena sestra; ko pa ta dva umrjeta, postane Zveza narodov lastnica ogromnega premoženja. Zveza narodov je ta novica silno razveselila. Uradništvo iz Zveze je namreč prepričano, da bo ameriška milijonarka našla tudi posnemalec. Na ta način bo Zveza narodov, kateri njene članice nedredno plačujejo predpisane prispevke, polagoma prišla do denarja. Porabila ga bo v socialne in znanstvene namene.

Še drugi veliki dobitnik se je oglašil v Ženevi. Ta mož ni samo dobitnik Zveze narodov, temveč nesrečnega človeštva sloh. Brazilski trgovec s kavo N. Guenle je namreč sporočil Svetu Zveze, da je pripravljen izročiti Zvezi 500.000 švicarskih frankov. Svet Zveze je ponudbo z veseljem vzel na znanje in obenem sklenil, da se v Ženevi ustanovi pod okriljem Zveze "Centre International de la Lepre" (mednarodno središče za gobave). Gospod N. Guenle je namreč daroval denar pod pogojem, da ga Zveza uporabi za pobijanje go-

bavosti. Kaj je napolnil bogatega brazilskega trgovca, da je izročil Zvezi narodov tako ogromen znesek. G. Guenle je kaj rad častikarjem razložil te nagibe. Guenle morda najbogatejši mož v Rio de Janeiro. Silno preprost človek je to. Do milijonskega premoženja se je prebil s trdim delom. Od navadnega delavca pri kavčnih nasadih se je povzpelo bogatega trgovca s kavo. Imel je

MARCEL OLIVER, PREDSEDNIK FRENCH LINE

ki je pretekli mesec prispel v New York po inšpekcijskem potovanju po Zapadni Indiji, Venezueli, Kubi in Mehiki, in sicer v družbi z H. Merinom de Linclays, glavnim poslovodjem French Line. M. Oliver se je odpeljal iz New Yorka v Havre in Pariz s parnikom S. S. Paris.

sina. Vedel je, kako je sam trpel, preden se je priboril do kruha, zato naj bi se vsaj njegovemu sinu godilo bolje. Dal ga je študirat. Prepotovali mu je vele svet. Vesel je bil, ko je od svojega sina prejel zadovoljiva poročila. Toda nekega dne je prejel iz južne Afrike prav od sina strašno sporočilo: Sin je zbolel za gobavostjo. Najboljši zdravniki mu niso mogli več pomagati. Oče je zato sklenil, "da se maščuje" nad strašno boleznijo in obenem po možnosti pomaga nesrečnim množicam, ki jih tare to zlo. Računajo, da je na svetu okoli 5 milijonov ljudi gobavih. Postal je sam predsednik odseka za pobijanje gobavosti pri Zvezi narodov. Storil je še več. Posredoval je pri brazilski vladi, da bi tudi ona podarila Zvezi narodov podporo za pobijanje gobavosti. In res, Brazilija je dala 500.000 frankov.

Zveza je že našla prvovrstnega strokovnjaka za svoje novo delo. To je dr. Etienne Burnet, ravnatelj Pasteurjevega zavoda v Parizu. Dr. Burnet je že potoval v Rio de Janeiro, da bi na mestu proučil hudo bolezen. Dr. Burnet je bil zdravnik že na Pasteurjevem inštitutu v Tunisu. On je tudi tisti, ki je prav po nalogu Zveze narodov že prepotoval ves svet, da bi pregledal razdeljanje, ki ga je med človeštvom povzročila ta silna bolezen. Prepotoval je Kitajsko in Daljni vzhod, južno Ameriko in Evropo. Sestavil je poročilo, iz katerega posnemamo nekaj podatkov o bolezni.

Burnet je moral na žalost ugotoviti, da je gobavost tudi v Evropi razširjena. V krasnem zdravilišču v Bergenu na Norveškem, ki ga vodi dr. Lie, je nastanjenih še okoli 100 gobavih. Če pomislimo, da je bilo l. 1856 v tem kraju nastanjenih 3000 gobavih, potem moramo priznati, da se je Norvegiji posrečilo to bolezen skoraj zatreti. Dr. Lie je francoskemu izvedencu pripovedoval o svojih izkušnjah. Gobavost se pojavi vedno na glavi, in sicer na koži. Preiskava mrličev je dognala, da ne nastopi v možganih gobavev nikakoli izpremenba. Bacili ne napadejo možganov, kakor so prvotno domnevali. Dr. Lie je tudi ugotovil, da se 50% bolezni pojavi pri mladini, ki še ni dosegla 15. leta starosti. Če je bila mati gobava, se je v 19% pojavila bolezen tudi pri otrokih; če sta bila oba roditelja bolna, pri 39%. Pri 6 odst.

je dr. Lie ugotovil, da se je zakonec nalezil bolezni od drugega zakonca. Dr. Lie je tudi pokazal v svojem zdravilišču bolnika, ki je prenašal to strašno bolezen 80 let, to se pravi, vse življenje. Na severu zdravijo to bolezen s snegom. Zveza narodov bo odpelala tja gor posebno odposlanstvo, ki bo to metodo proučilo. Ta način zdravljenja je odkril dr. Paldrock. Ta zdravnik tudi pošlje iz zdravilišča bolnike, čeprav niso ozdraveli, samo da je nehalo nevarnost okuženja. Strašen je prizor, ko gobavci zapuščajo zdravilišče in se odpravljajo domov skozi mesto; saj jim bolezen popolnoma pobija telo. Dr. Paldrock polaga na gobave sneg, katerega temperaturo je s posebnim ravnanjem znižal na 78 stopinj Celzija.

Po podatkih Zveze narodov je na Švedskem 32 gobavih, na Finskem 53, v Letonski 210, v Litvi 81, v Estoni 226, v Romuniji 1000. Poročilo tudi ugotavlja, da so gobavci v Evropi večinoma silno mladi. Bolj pogosto nastopa bolezen na jugu. Tako je v Španiji 2000 gobavih, samo v zdravilišču v Valenciji se jih zdravi 2000. V Italiji jih je okoli 1000, na Grškem prav toliko. V vsej Evropi sodijo, da je okoli 20.000 gobavih. S Krete so poročali, da se je tam nalezil boleznijo sam ravnatelj zdravilišča. Splošno ni v Evropi nevarnost nadaljnih okuženj nevarna, ker bolezen vztrajno pobija. Na Angleškem na primer obstoji posebna družba "Mission to Lepers", ki žrtvuje vsako leto 75 tisoč funtov za gobave. Nedavno je prestolonaslednik sam ustanovil poseben odsek za gobave, ki izdaja tudi list "Leprosy Review". Evropa tudi vzdržuje v Britski Indiji v Sungei Bulohu velikansko zdravilišče, ki sestoji iz 270 poslopij. Tu se zdravi več kakor 1000 gobavih. To zdravilišče je stalo nad en milijon dolarjev. Nič manj ne stane žensko zdravilišče v Penangu, kjer je nastanjenih 800 žensk. Kakor poroča Hans Habe v "Neues Wiener Journalu", morajo bolnike po spolu strogo ločiti, ker je v njih spolni nagon hujši. Tudi na Filipinih je zdravilišče, ki je stalo okoli 20 milijonov dinarjev.

Izven Evrope ni bolezen razširjena samo v Afriki, z njo se mora boriti tudi moderna Japonska, kjer je število gobavev doseglo za 30.000. Na Japonskem

imajo posebno zdravilišče tudi za otroke, ki ga vodi dr. Kobayashi, v katerem je 385 otrok. Vsako leto zapusti zdravilišče "12" ozdravljenih otrok. To strašno in skrivnostno bolezen zdravijo na več načinov. Poročali smo že o zdravljenju z obkladanjem snega, misijonarji porabljajo na Malajskih otokih neke vrste prah, na Filipinih uporabljajo neki jodov preparat, ki so ga sestavili zdravniki kolonije Culion, kjer je stalno nastanjenih okoli 6000 gobavev. Zelo se uporablja olje chaulmoogra, ki se je pri 80% bolnikov zelo obneslo.

Med mnogimi zdravniki se je prijavila prostovoljno za nevarniku človeštva tudi kitajska zdravnica Shapleigh.

POSILANO

Sheboygan, Wis.

V pojasnilo tistim, ki nočejo razumeti ali pa v resnici ne razumejo. Imeli smo smrten slučaj člana, ki je spadal k enemu tukajšnjih samostojnih društev in — ojoj krivica, ki se je zgodila njegovim preostalom, je v nebo vpijoča in seveda, kdo jo je povzročil? Drugi ne kot tajnik društva. Zatorej, ker se mnogo govori o teh stvarih, bom malo pojasnil slučaj. Imel bom se pral, se mi ni treba. Pri tem imam čiste roke, ali vi, ki imate umazane jezike in usesa zabasana, da se laž kar v celoti sprejme, resnica pa pobija, vam lahko vsakemu posebej povem in pokažem črno na bellem, koliko sem zakrivil. Mi imamo list za oporeko, ki ga mora vsak član izpolniti in svojo željo tam označiti, in to velja več kakor vsa pravila. Naj vam navedem samo en odstavek, ki se tam glasi: Društvo se tudi ne bo oziralo po smrti člana na kakšne morebitne nasvete od strani sorodnikov pokojnika, ampak se bo brez vsakega ozira ravnalo le po podatkih na tej polji, to je, želji pokojnika. — Naprej je vprašanje in eno se glasi: Natančna imena in naslovi oseb, katerim želite, da se izplača preostanek — in pokojnika je bil odgovor: Moja žena naj dobi denar, kar ostane od pogrebnih stroškov. Na vprašanje, kakšen naj bo pogreb, je bil odgovor: Navaden. — In zakaj sem jaz takoj plačal, je vzkol ta, ker sem zvedel, da bom naletel na odpor pri izvedenju pokojnikove želje in bi pri tem tudi lahko prišel v nered zoper postavu. Zato sem bil prisiljen, kakor hitro je bilo mogoče, narediti, kar sem naredil. Vsi tisti, ki ne vedo, kaj je postava za društva v Wisconsinu, pa govorijo, da sem krivico napravil, so zares izobražene glave. Kar je tukaj, je čista resnica, kdor pa drugače zavija in govori, je lažnik in tat dobrega imena. S tem, da drugemu dobro ime jemlje, misli sebe povečati, in tisti uradniki drugih društev, ki se toliko brigate za zadevo, ki vas nič v nos ne drega, je bolje, da brskate po svojih pravilih, če drugih ne poznate. Ako hočete boja, pa le korajžjo. Jaz sem pripravljen in ne odstopim niti za ped. Ako podležem, bom podlegel, pa ne kot strahopetec. Le korajžjo. Laž na svečo, resnico v vrečo! — S pozdravom na vse sobrate dr. Ilirija, (Ogl.) Ant. Šircelj, tajnik, 1021 Indiana Ave., Sheboygan.

ZAHVALA

La Salle, Ill.

Moram vam povedati, kaj vse se je zgodilo z menoj in mojo ženo. Veste, človek bi si vsega tega niti misliti ne mogel. — Bilo je na večer 26. maja, ko pride k meni v vas moj sopevec, Mr. Anton Klopčič, in mi začne tako imenitno razlagati, kako fletno in prijazno je stati na "vahti" sedaj meseca maja, ko se tu pri M. H. & Co. vrši delavska stavka. Sedaj, mi pravi, se meni prav tako godi, kakor se je godilo včasih tebi, ko si bil pravi topničarski vojak sedmega ljubljanskega regimanta, ko si varoval topove in ves drugi vojaški material, itd. — Res, prav z zanimanjem sem poslušal to resno pripovedovanje, ko mi je razlagal, kako lušno je biti na vahti. Ko tako poslušam, se naenkrat začne na vrata trkanje. Cim jih je moja žena odprla, je že zagledala pred vrati celo vrsto dobrih prijateljev in prijateljic. Prvi dve sta vstopili Mrs. Gertrude Pelko in Mrs. Anna Klopčič, ki je pozdravila z "dober večer, hiter odmev Bog daj." Takoj za tema dvema je bila Mrs. Joe Jakše, prava slovenska generalica, ki je zaklicala: "Supraj k vajini 25letnici zakonskega življenja." Za njo so potem po ponovili vsi ostali. Komaj so se nekoliko oddahnili, že so se mize razgledale in so bile tudi kaj hitro obložene z raznimi dobrotami, med katerimi seveda ni manjkalo znanih dobrih slovenskih potic, krofov, krač in drugih znanih in neznanih dobrot, celo pristnih kranjskih klobas ni manjkalo. Može so pa pričeli valiti s truca okovane lesene trebuharje, iz katerih je tekla na bel dan zdrava peneca tolažba za žejna grla.

Tem potom se želiva zahvaliti v prvi vrsti Mr. in Mrs. Joe Bratte, mojemu vsemu prijatelju in sopevcu cerkvenega pevskega zbora cerkve sv. Roka, Mr. in Mrs. Frank Ravnikar, ki so na tako skrit način vse skupaj spravili, da jaz o tem sploh niti slutil nisem. Ne pozabna hvala za to! Hvala Mr. Antonu Kastigarju st. za krasen govor v imenu vseh prijateljev in prijateljic k 25letnici. Govor se je nekako takole glasil: Cenjena prijateljajo! Prišli smo k vama vsi dobri prijatelji in prijateljice in prinesli vama premnogo lepih častitk k vajinemu srebnemu jubileju. Bog naj vaju mnogo let ohrani pri zdravju, sreči in zadovoljnosti ter vama da dočakati zlate poroke, to je naša želja.

Hvala lepa dekletom za pridno delo in pomoč. Tako tudi ženam Mrs. Stani Koskosky, Miss Anna Pelko in Miss Anna Mavser. — Hvala Miss Mavser za krasen duet v spevu Ljubezen. Hvala skupnemu zboru, Miss Antoniette Pelko, Mrs. A. Klopčič, Mrs. Joe Gregorich, Mr. R. Trdin, Mr. Anton Klopčič in Mr. Joe Bratte. — Hvala vam za krasen dar, katerega smo z veliko hvaležnostjo sprejeli od vas kot trajen spomin. — Nadalje se zahvalim vsem ostalim prijateljem, ki so bili povabljeni po Mr. in Mrs. Joe Bratte in Mrs. Anna Ravnikar, ki so sledeči: Mr. in Mrs. Joe Strudel, Mr. in Mrs. A. Klopčič, č. g. p. Paschal, Mr. in Mrs. Joe Gregorich iz Peru, Ill., Mr. in Mrs. Anton Jenko, Mr. in Mrs. Rud. Trdin, Mr. in Mrs. Johan Pelko, Mr. in Mrs. Fr. Bruder st., Mr. in Mrs. Johan Klopčič, Mr. in Mrs. Joe Jakše, Mr. in Mrs. Frank Ravnikar, Mr. in Mrs. Matt Vogrich in Mr. L. Ahcin. Dalje Miss Angelica Strudel, Miss Anna Strudel, Miss Anna Kastigar, Miss Milica Vogrich. — Vsem se še enkrat prav najiskrenejše zahvalimo za vaše prijateljstvo. Naj vam dobri oči nebeski vse stotero povrne, tako vaš trud in vašo dobro voljo, ki ste jo nam pokazali. Bog vas živi. Midva pa ostaneva do groba hvaležna in zvesta prijateljajo. (Ogl.) Mary in Anton Strudel.

Presv. Srce Jezusovo

e ime knjižici, ki smo jo pravkar prejeli v zalogo. — Knjižica je posvečena Presv. Srcu Jezusovemu, katero se časti in moli tekom meseca junija. Za vsak dan v juniju je posebno berilo, kakor na pr. v Smarnicah na čast Mariji Kraljici Majnika. V stari domovini se zelo razširja čedenje Presv. Srca Jezusovega v mesecu juniju in imajo tokom junija pobožnosti na čast Presv. Srca prav tako, kakor tokom majnika na čast Mariji. — Knjižico je napisal preč. g. Martin Jurhar, mestni župnik v Brežicah in je zelo priporočljiva za vsakega častilca Presv. Srca Jezusovega. Knjigo, ki je lepo iskana in lepo vezana, vsakemu toplo priporočamo. Stane s poštnino vred 65c, kar je poslati na:

KNJIGARNA
AMER. SLOVENEČ
1849 W. Cermak Rd.,
Chicago, Ill.

Jacob Gerend Furniture Co.

704-706 North 8th Street, Sheboygan, Wis.
Priporočamo naš pogrebni zavod. Dobite nas poštnevi in poučiti. Imamo tudi vsakovrstno pohištvo po zmernih cenah.
Telefon: 85 — Res. 4080-W

V vsako hišo — Sveto pismo!

Sv. pismo je knjiga božja! Ni je knjige, ki bi jo smeli primerjati s Sv. pismom. Pa če že moraš katero knjigo imeti doma in jo prebirati, je to gotovo Sv. pismo.

Letos je 1900 let, kar se je godilo vse to, o čemer nam poročajo sv. evangeliji in Dejanja apostolov. Če kedaj, potem naj si v tem svetem letu vsaka hiša oskrbi Sv. pismo, vsaj evangelije in Dejanja apostolov.

V premnogi slovenskih naselbinah ni slovenske cerkve, ni slovenskega duhovnika in rojaki ne slišijo evangelijev leta in leta v slovenskem jeziku. Ta knjiga, ki se imenuje "NOVI ZAKON, SV. EVANGELIJI IN DEJANJE APOSTOLOV" vsebuje 541 strani, primerna žepna oblika. Ta knjiga naj bi prišla v vsako slovensko hišo v Ameriko. Zlasti tam, kjer nimajo slovenskih župnij in slovenskega duhovnika.

STANE S POŠTNINO

\$1.00

Naroča se od:

Knjigarna Amerikanski Slovenec
1849 WEST CERMAK RD. CHICAGO, ILLINOIS

LETALO, KI JE PREMAGALO ATLANTIK

Aeroplan Joseph Le Brix, s katerim sta M. Rossi in P. Codos preletela razdaljo iz Pariza v New York.

ZAMETENE STOPINJE

Spisal HENRY BORDEAUX Prevela KRISTA HAFNER

Filip Romenay, najbolj znani stavbenik svoje dobe, ki je vodil vsako slavje, vsako umetniško prireditev in oznanjal vsemu Parizu svoje uspehe, se zanj ni brigal, še celo javno jo je sramotil. V tem času se je zaljubil vanjo mlad fant, ki je zahajal v njihovo hišo; osvojila ga je njena preprosta ožjnost, nedolžni, skoraj deklinski pogled, ki zaradi žalovanja ne sme plešati — in vse, kar je bilo v njej otročjega in prezgodaj in brez vzroka ubitega. V sila nežni pazljivosti — kakor bi se bal, da je ne bi mučil zaradi njenih čistih oči, nene odprte poštenosti — jo je navadil, da je smel biti pri njej, da sta se rada videla in bila v razgovoru iste ljubkosti. In polagoma ji je sprva le namigaval, nekega dne pa odkrito govoril o ljubezni. Morda je bila presenečena, morda tudi pripravljena na to: ni ga odbila. Ni mu priznala svoje ljubezni, ne tedaj ne kadaj pozneje. Samo poslušala ga je, se mu smehljala, mu verjela in kadar je hotel oditi, ga je zadrževala. Hotela je, da bi bil zadovoljen s to tiho igro čustev. Mislila je, da nežnost ne zahteva od nas ničesar drugega. Ni vedela, da ljubezen že nazaduje, če ne napreduje. In potem se je njen oboževatelj oženil. Morda bi mu bila njena žalost in presenečenje izdala skrivnost, če bi ji bil prej grozil z ženi-tvijo. Toda kdo je tako potrpečljiv, da bi meril globino nežnega srca: dandanes se vsem tako mudi. Dolgo ni mogla tega pozabiti. Se-le čez leta je v ljubezni do Boga in v materinskih čustvih našla svoj mir. Da, tudi ona se mu je bila v mislih vdala, in če je misel že vdana, kaj pomeni potem še privolitev v dejanje? Ta strah, ki ga je imela sama pred seboj, ta tihi strah, ki ga je bila preživela, jo je preduril, očistil in dvignil njeno dušo. Kdor je občutil svojo slabost, ne obsoja ljubezni, dokler ni slišal njenega zagovora.

V preplašenih besedah je priznala možu in obsojala le sebe; nerodno je odkrila sinu to preizkušnjo. Tako je bila ona nesrečna že pred Terezo, a je manj trpela, da zadosti, nego trpi ta. Hotela se je ponižati pred Terezo; v tem pa je bilo toliko preproste plemenitosti, da jo je sin nene objel.

Draga mati, ne obtožujte se več! Saj vendar vidite, da vse vaše besede zadevajo vaš smoter. Bili ste zapeljiva ženska — poglejte tu svojo sliko! — in vendar brez lastne krivde tako nesrečna. Preizkušnja je prišla nad vas in zmagovito ste jo prestali. In zdaj hočete biti na vsak način grešnica!

"Zlo je v nas."

"V vas ni več sledu o njem. Za vse, kar ste mi odkrili, zaradi umišljenja, zaradi velikodušne nežnosti, s katero ste mi priznali skušnjava, bi moral prav za prav poklekniti pred Vami, mati!"

"Molči!"

"Za roko bi radi prijeli Terezo in mi jo privleči semkaj."

"Je li ne bi sprejel?"

"Moja hiša je tudi njena, toda vselej bom iskal v njej le njeno ljubezen do onega."

"Mark, boli misli na njeno napako ko ona sama."

"Le na njeno ljubezen mislim."

Vrnil se je k mizi in je prav tako razburjeno dostavil:

"Toliko mladosti je bilo v njej. Prav ko ste vstopili, sem prebral njena pisma. Nisem je znal čuvati. Ko govori o Andreju Noransu po najinem dvoboju, pravi, da naju njegova smrt ne bi bolj ločila nego naju loči njegovo življenje. Naj bo živ ali mrtev, njegova je."

In je dostavil:

"Da, le še na njuno ljubezen mislim."

"Toda," je znova začela gospa Romenay, "kaj veš, če ni ona, ko je bežala od tebe, mislila bolj nate, na hčerko in na hišo nego na svojo ljubezen. Iz dalje marsikaj pritaknemo strasti. Te nam ne dajo sreče, ki si jo zamišljamo. Da, gotovo se motiva o njej. Nič ni ženi dražjega nego urejeno življenje in mir domačega ognjišča. Sicer tega ne spoznajo takoj, slabe so in drugi jih zapeljujejo, vendar pa je tako, verjamim!"

V svoji materinski ljubezni je našla to, kar je našel prior na Svetem Bernardu iz vere in poznanju ljudi, in je zatrjevala:

"Mi li nisi odkril svojega veselja, ko si Terezo zopet videl živo? Zdaj moraš, Mark, moraš mimo ljubezni, ki ju je vezala. Ubogega otroka, ki ti je povzročil tako bridkost, moraš vse-kakor ljubiti tembolj, ljubiti z vsem, kar je najboljšega v tebi. Bridkost nam je dana le zato, da smo v njej večji in bolj. Navadi se, da ti bo služila v dobro! Poslušaj Boga, ki ti govori v tvojem srcu."

Te besede so ga zadele, pomisljal je, iskal pota, nato pa je obupano zamrmral:

"Le ubog človek sem. Nikoli ne bom mogel..."

"Poskušaj. Opuščenje nalaga večje naloge tistemu, ki opušča, nego onemu, ki je kriv. Sicer bi oba padala, namesto da se dvigata. Vsaj meni se tako zdi, Mark; toda dobro ne vem."

V teh besedah je hotela skriti vsako namigavanje nase. Ona, ki je tolikrat odpustila, je zdaj odstranila lastno žalostno preteklost, ki jo je še pravkar ponudila kot spravno žrtev.

Mark je znova nekoliko pomislil, preden je odgovoril:

"Skušal bom. To bo najina rešitev. ... Da, iti moram mimo njune ljubezni. ..."

Njegov ponos ga bo podpiral, nanj se bo oprl v tem boju. Saj se je še vedno lahko zanesel nanj, da ni omagal.

Ko ga je mati zapustila, misleč, da se je že umiril, in je bila polna upanja — mati, ki je samo sebe ponižala in se obtoževala, da bi rešila Terezo, ter je odhajala z novo nežno ljubeznijo do sina — je hotel znova delati in je začel pregledovati pošto; zelo pa se je začudil, ko je med drugim našel tudi pismo gospe Noransove, ki ga je prosila za sestanek.

II.

Mark se je kaj čudno pripravljaj na poset gospe Noransove; prebiral je pisma, ki jih je pisal Terezi njen ljubimec. Ta pisma so že dolgo vedno znova vžigala Markovo sovraštvo in na tihem je vselej čutil, da je žaljen njegov ponos, kadar jih je vzel v roko. Te sramote tudi njegova strast ni mogla premagati in nekajkrat je spravil te ugrabljenе priče na dno miznice — zdaj pa so vse drugače vplivale nanj. Zdaj s svojim sovraštvom ni več zasledoval parčka, ki mu je razrdl domače ognjišče. Zakaj naj bi jima bil krivičen? Vselej, kadar je pred spravjo na Velikem Svetem Bernardu ženo obsojal, je butal ob lastno srce in ob vso svojo preteklost. Ne, on ni ljubil nevrednice! Ni se motil o njej, ki jo je bil spoznal svetlega dne v kostanjevem drevoredu nad Lemanskim jezerom pred staro hišo. Druga moč, ki jo je zdaj bolj spoznal, ga je ločila od nje. Zdaj je namreč pel slavo mrtvecu, čigar pogum je vpričo njega slavil oče Sonnier; in je bil še bolj predrzen in je cenil celo mrtvečvo zapeljivost.

Ta pisma so bila polna mladosti. Ne one prve, nerodne in smešne mladosti, ki prekipeva od domišljije in čudaških prigod, ki namenoma olepšava resničnost in meša v svojo ginjeno zaljubljenost toliko laži. Pozneje človek ne čuti več potrebe, da bi preobračal svet, zakaj pozna ga že bolje.

COLUMBIA PLOŠČE

- 25084—Nočni čuvaj
Pevec na note75c
- 25085—Cingel congel
So ptičice zbrane, ženski duet in klavir.....75c
- 25086—Se kikelco prodala bom
Gor čez jezero, Anton Shubel bariton.....75c
- 25087-F—Tiha luna, moški kvartet, petje.
Rojakom, moški kvartet, petje75c
- 25088-F—Takrat v starih časih, moški kvart., petje
Pozdrav, moški kvartet75c
- 25089-F—Kje je moj mili dom, narodna,
Moja ljubca je. . . , narodna, Ant. Šubelj.....75c
- 25090-F—Megla v jezeru, narodna,
Zaspanček, narodna, Ant. Šubelj75c
- 25091-F—Oj pastirčki, božji ljubljenci,
Vai verni kristjani, božična, poje A. Šubelj.....75c
- 25093-F—Moja Francka,
Potepuh, valček, harmonika75c
- 25095-F—Sladke vijolice, valček,
Double Eagle, koračnica, harmonike75c
- 25096-F—Treba ni moje ljubce plavšati,
Ki ptičica ta mala, poje M. Udovič in J. Lavše.....75c
- 25097-F—Dekle to mi povej,
Pastir, bariton, A. Šubelj.....75c
- 25098-F—Golobčka, polka,
Repač, banda, dve harmoniki75c
- 25099-F—Zvedel se mnekaj novega,
Micka, ženski duet, Udovič in Lavše75c
- 25100-F—Zagorski zvonovi, narod. pesem,
Vai so prihajali, nar. pesem; poje A. Šubelj.....75c
- 25101-F—Bleški valovi, valček,
Lepa Josefa, polka, harmonika, Špehek.....75c
- 25102—Morje adrijsko, pevsko društvo Zora,
Ciciban, bariton Ant. Šubelj75c
- 25103—Moj očka ima konjička dva,
Urno stopaj; Špehek in sin, harmonike.....75c
- 25104-F—Gozdniček je že zelen,
Po gorah je ivje, petje Udovič in Lavše.....75c
- 25106-F—Al' me boš kaj rada imela,
Ljubca moja, kaj si strila, petje, sestra Mihilič.....75c
- 25107—Dobro jutro, ljubca moja,
Ke dan se zaznava, žensko petje, duet.....75c
- 25108—Od kje si dekle ti doma, valček
Zgaga polka, Lovšin, harmonika75c
- 25109—Je pa davi slanca padla
Pojmo na Štajersko, A. Šubelj in A. Madic.....75c
- 25110—Ljubca, kod si hodila,
Čez tri gore, petje, A. Šubelj in A. Madic.....75c
- 25111—Leži, leži ravno polje,
25112—Oh, ura že bide, duet,
Narodne pesmi, M. Udovič in J. Lauše.....75c
- 25113—Iz dolenskih gor, polka,
Dobro jutro, hišni očka, petje zbor "Domovina".....75c
- 25114-F—Dekleta v kmečki brivnici,
Priidi sveti Martin, Adrija in Dajčman.....75c
- 25115-F—Jest pa eno ljubco imam,
Imam dekle v Tirolah, Udovič in Lauše.....75c
- 25116—Dobro srečo za kravo rdečo,
Zivela je ena deklica, Adrija-Dajčman75c
- 25117—Selsko veselje,
Ljubca je videla, ženski duet75c
- 25120—Pod okence pridem, Ropas in Šubelj,
Ko so fantje po vasi šli, Ropas-Banovec-Šubelj.....75c
- 25123—Sinoči je pela, Oj drev pa grem snubit jo,
Planinarica, pevski zbor Domovina75c
- 25125—Dober večer, ljubo dekle,
Moja kosa je križavna, duet Banovec in Šubelj.....75c
- 25126—Vetrček po zraku gre,
Kaj sem prisluzil, Udovič in Lauše75c
- 25127—Brez cvenka in brez soli,
Predpustna, kom. scene, pevci Adrije, Hoyer trio.....75c
- 25128—Katarina, polka,
Moja ljubca, valček, Hoyer trio75c
- 25129—Gozdni valček,
Veseli godec, polka, igra Hoyer trio75c
- 25130—Velikonočna, 1. in 2. del, duet, moški in ženski gl.....75c
- 25131—Lovska,
Kdor hoče furman bit, ženski duet75c
- 25132-F—Na morju, 1. in 2. del, pojejo pevci Adrije,
igra Hoyer Trio75c
- 25133-F—Prodana nevesta,
Oj dobro jutro junfca75c
- 25134-F—Kranjski Janez v New Yorku, 1. in 2. del, zelo
zanimivo in humoristično75c
- 25135-F—Večerni valček,
Hopsasa polka, Hoyer Trio75c
- 25136-F—Po gorah grmi in se bliska, duet,
Na klopci sva sedela, duet75c

- 25137-F—Tam kjer lunica, narodna, Vičar tenor,
Škrjanček, narodna— Vičar tenor75c
- 25138—Vesela Urška, valček, Ribčan Urban, polka, Hoyer Trio75c
- 25139—Kadar boš ti vandrat šu . . . , duet,
Uspavanka, duet, gdč. Loushe in Udovič.....75c
- 25142—Jest pa za eno deklico vem,
Spomin, dueta, pojeta gdč. Mary Udovich
in Josephine Laushe75c
- 25143—Samo Tebe ljubim, valček,
Krasna Karolina, polka, igra Hoyer Trio.....75c
- 25144—Pojmo veseli zdravico,
Hišica pri cest' stoji, poje gdč. Udovič-Lovše.....75c

Manj, kakor TRI plošče ne razpošiljamo.

Naročilom priložite potrebni znesek. Pri naročilih manj kakor 5 plošč, računamo od vsake plošče po 5c za poštino. Ako naročite 5 ali več plošč, plačamo poštino mi. — Pošljamo tudi po C. O. D. (poštno povzetju), za kar računamo za stroške 20c od pošiljave. — Naročila blagovolite poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST CERMAK RD.

CHICAGO, ILLINOIS

ZDRAVSTVO.

HIGIENA POTNIH NOG

želodec.

Mnogi ljudje mislijo, da je mogoče s posebno pogostimi toplimi kopelmi in skrajno čistočo odpraviti neprijetni pojav potnih nog. S tem dosežejo le to, da se jim koža na nogah še bolj omehča in postane gobasta, tako da se pot lahko še bolj zajeđa vanjo in jo razkrajja. Naravno, da je treba paziti na snago nog, toda če so nagajene k potenju, tedaj jim toplo kopeli ne pomagajo, temveč še le drgnjenje z alkoholom, salicilnim špiritom itd.

Posebno pažnjo je posvečati obuvanju, kajti od razkrajajočega se potnega usnja izvira v prvi vrsti neprijeten duh. Tese nogavice niso priporočljive, prej prnje, kakoršne so bile nekoč v rabi in ki se lahko večkrat na dan izmenjajo in ope-rejo ter prekuhajo, tako da so vedno čiste. Tudi nogavice je treba često oprati. Predno se obujemo, bi morali noge, zlasti med prsti pošteno potresti s praškom zoper potenje in tudi nogavice bi morali tako naprati.

Obuvajo ne sme biti v nobenem primeru tesno. Poleti so lahki polčevlji vsekakor priporočljivi, in sicer svetli, ne črni, ker ti se bolj ogrejejo. V čevlji damo debel vložek iz pivnega ali filtriranega papirja, ki go pa moramo izmenjati vsak dan in sežgati, čim sežujemo čevlje. Čevlje same, kakor tudi nogavice je treba često zračiti in sušiti na soncu. Notranjost čevlja je dobro oškropiti s formalinskim špiritom.

Če vse to ne zaleže, je treba poseči še po radikalnejših sredstvih. Teden ali dva, vsak dan dvakrat moramo noge, podplate in prostor med prsti temeljito namazati s 3-10 odstotnim formalinskim špiritom. To znojne žleze tako oškoduje, da se mora znojenje vrniti v normalni tir ali popolnoma prenehati. Odprava potenja na nogah ne škodi našemu zdravju na noben način, kakor mislijo stare tete.

KAKO MORAMO PITI MLEKO

Mleko je najboljše izmed vseh živil. Tisti, ki mleka ne marajo, navajajo za to navadno tri ali štiri vzroke. Najčese očitajo mleku, da je tako plehkega okusa. Dejansko ni ma mleko kakega izrazitega okusa, in to je ravno dobro, kajti jedi z ostrim ali močnim okusom se hitro naveličamo. Meso, jajca in krompir imajo tudi plehek okus, če so neslani. Zakaj ne bi solili tudi mleka? Mnogim osoljeno mleko bolj prija. Še bolje je, ako k neslanemu mleku prigrizujemo s soljo posipano pecivo. Na ta način v ustih izboljšamo okus; mleko, ki ga požiramo v majhnih požirkih, se dobro zmeša s pecivom; to je veliko ugodnejše za prebavo, kakor če mleko hitro pogoltamo in nam potem kakor zasirjena kepa obtežuje

V letnem času je važno, da hranimo mleko na hladnem in ga pijemo le hladnega. Hladno mleko se veliko bolj prilaga kakor toplo ali od splošne vročine razgreto. Dalje moremo mlečni okus zboljšati s sladkorjem ali z medom, dodati mu moremo vanilje ali limonovega soka, čokolade ali kave. Če dodamo čaši mleka par žlic jabolčne čežane in prežvrkljamo, dobimo izvrstno pijačo. Enako se prileže mrzlemu mleku domalega vsak sadni sok, pa tudi vkuhano sadje, mezge itd.

Marsikdo ne prenese mlečnega vonja. Tudi zanj velja, da naj pije le mrzlo mleko. Vsa živila v hladnem stanju razvijajo manj duha kakor v toplen. Dobro je tudi, ako tak občutljivec pije mleko po slamici in ne vdihava, ko ima mleko v ustih.

"Mleko mi ne stori dobro", trde nekateri. Kdor ima izrazito idiosinkrasijo proti mleku, je temu res tako, a taki slučaji so redki. Vsekakor naj bi se tisti, ki se jim zdi mleko težko prebavno, držali izdelkov iz kislega mleka in tega samega. V pinjenem mleku je dovolj kisline, da nadomestni nezadostni želodčni sok; ravno tako kisla mleka zamori večino bakterij. Joghurt (kislo mleko) je velika blagodat za ljudi, ki imajo slabo prebavo.

Vsak človek naj bi pil mleko, kajti mleko je najboljša zaščita proti raznim boleznim. Jetiko, Brightove ledvične bolezni, želodčne čire, kolitis, nezadostno hranjenje, živčno izčrpanost in celo vrsto drugih bolezni pobija zdravnik z mlečno hrano.

Tako opozarja dr. Thurman B. Rice, profesor za bakteriologijo in javno zdravstvo na univerzi Indiana, v listu "Hygeia".

Tako slavospev ameriškega učenjaka. Le žal, da je ravno poleti najtežje ohraniti mleko dovolj hladno, da se ne kviri in ostane slastno, saj so redka gospodinjstva, ki bi imela hladilno omaro ali pa hladno klet. Pomagamo si, ako hranimo mleko na preprihu ali ga postavimo v mrzlo vodo, ki jo večkrat menjamo. Glavni pogoj, da je mleko slastno in vabljivo, je pa v tem, da prihaja od zdravih, pravilno krmljenih živali, da je snažno pomolženo in shranjeno v snažnih posodah, ki jih rabimo samo za mleko in držimo skrajno čiste. Tako mleko ima krasen vonj in nam ni nikdar ogabno.

23 LET IZKUŠNJE
Pregleduje oči in predpisuje očala
DR. JOHN J. SMETANA
OPTOMETRIST
1801 So. Ashland Avenue
Tel. Canal 0523
Uradne ure vsak dan od 9. zjutraj do 8.30 zvečer.

Lepe tiskovine

napravijo na vsakogar najboljše utis. -- Naša tiskarna izdeluje že 15 let tiskovine vseh vrst, za trgovce, društva in jednote.

Kadarkoli naročate tiskovine vprašajte tudi nas za cene, predno oddaste naročilo drugam.

TISKARNA

Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Road,

Chicago, Illinois

Izdelujemo

lepe lične vizitke, pisemski papir, kuverte, vse vrste društvene vplačilne knjižice in sploh vse tiskovine, ki si jih kdo želi.

